

Van Freud tot DSM 5 over narcisme

Docent: de heer dr. F.W. Schalkwijk, psycholoog/psychoanalyticus en psychoanalytisch psychotherapeut)

Deze cursus biedt honderd jaar theorievorming in kort tijdsbestek, zodat u helemaal op de hoogte bent van de ontwikkeling die het concept narcisme heeft doorgemaakt. Narcistische eigenliefde als een lustvolle toestand is een achterhaald idee; tegenwoordig kijken we veel meer naar het lijden onder de zelfgerichtheid, omdat die samengaat met existentiële eenzaamheid, kwetsbaarheid en relationele armoede. Het is klinisch relevant dat narcisme ook in de DSM-5 nog steeds bij de persoonlijkheidsstoornissen aan de orde komt: behandeling ervan is namelijk moeilijk, langdurig en vaak belastend voor de therapeut.

doelgroep

eerstelings- en klinisch psychologen, psychiaters, psychotherapeuten

doelstelling

Narcisme leren herkennen als een specifiek klinisch beeld, waarbij verschillende theoretische uitgangspunten mogelijk zijn – ieder leidend tot andere accenten in de behandeling;

Diagnostiek van de specifieke psychodynamiek bij narcisme, waar de begrippen afweer, zelfwaardering en afkeer van relationele wederkerigheid centraal staan;

Kunnen nadenken over (on)mogelijkheden van behandeling.

inhoud

Bespreking van de ontwikkeling van het concept narcisme in de afgelopen honderd jaar en bespreken van de eerste gedachten daarover;

Lange tijd is het narcismedebat bepaald door de controverse tussen Kernberg en Kohut, waarin met name de plaats van agressie centraal stond;

Van recentere datum is de interactionele zienswijze op narcisme, waarin de hechtingstheorie en afwijzing van wederkerigheid belangrijk zijn;

Herkennen van minder bekende vormen van narcisme, zoals het bedekt narcisme en de grootheid in het lijden; *- Beschrijvende diagnostiek en DSM-diagnostiek, samengaand met gedachten over indicatiestelling en behandelingsmogelijkheid

Omgaan met narcistische psychodynamiek in de behandeling van cliënten met narcistische trekken en behandeling van de narcistische persoonlijkheidsstoornis

werkwijze

De cursus wordt gegeven in 3 dagen, omdat het lezen van de literatuur een belangrijk onderdeel van de cursus vormt. In de drie dagen wordt de gelezen stof namelijk slechts nog behandeld aan de hand van vragen ter verduidelijking voor de cursisten, en biedt de docent vooral verdieping van de gelezen literatuur aan. Verder vormt casuïstiek van de docent en de cursisten een belangrijk middel om de theorie te integreren met de praktijk.

literatuur

Voor de cursus wordt een reader samengesteld met Nederlands- en Engelstalige literatuur.